

Característiques meteorològiques

Sota una visió meteorològica i ambiental podem considerar l'any 2011 com un exemple d'any humit, tant per la presència de molts dies amb precipitació com per les quantitats d'aigua precipitada. Aquest comportament ha estat molt favorable pels aqüífers i el medi en general.

Cal destacar com a fet poc habitual, les característiques tèrmiques del mes de juliol, un mes associat típicament a la canícula mediterrània que ha resultat ser propi de latituds més centreeuropees.

A la taula 1 es constata com a partir de l'any 2009, la progressió de les precipitacions es torna clarament positiva al mateix temps que disminueixen els nivells d'evaporació. El còmput del any 2011 presenta una diferència molt favorable a la precipitació.

Precipitació		Evaporació	Diferència
Maig	124	78.7	56.3
Juny	159.5	86.2	73.3
Juliol	163	61.1	101.9
Agost	67.9	67.2	0.7
Setembre	105	48	57
2011	619.4	341.2	Diferència positiva + 278,2
2010	466.9	404.2	Diferència positiva + 62,7
2009	322.0	458,7	Diferència negativa - 136,7

TAULA 1: Diferències entre precipitacions i evaporació. La Vall de Bianya (maig a setembre del 2011). Evaporació (tanc) i precipitacions (mm).

Precipitacions

Les principals aportacions pluviomètriques han presentat tres màxims associats a episodis d'influència mediterrània, el primer a mitjans del mes de març i els dos següents el mes de novembre. Les quantitats recollides en aquests tres episodis han representat més del 50% del còmput anual. Hem d'afegir a més, la violenta tempesta del dia 18 de setembre amb quantitats properes als 100 mm, amb esclafit inclòs a la zona d'Olot i ca la Guapa. La precipitació màxima diària s'ha enregistrat a Lliurona el 12 de març amb 154 mm. Aquestes quantioses precipitacions de primavera i tardor tenen gran importància per la recàrrega dels aqüífers i explica una abundant circulació de les aigües superficials durant tot l'any. Com que els episodis han afectat extenses zones del país, els pantans també han quedat pràcticament plens i amb bones perspectives de cara al 2012.

Cal destacar també les pluges intermitents del mes de juliol, precipitacions cabdals per minimitzar el risc d'incendis i mantenir en bon estat els conreus de blat de moro i les espècies caducifòlies.

Temperatures

Tal com es pot veure a la TAULA 2, l'any 2011 s'ha tancat amb una temperatura mitjana que s'ajusta molt als valors mitjans de l'estació de la Vall de Bianya. Estacionalment s'observa com la temperatura hivernal ha estat idèntica a la mitjana climàtica, en canvi a la primavera i la tardor, els valors han superat les mitjanes climàtiques anuals.

L'estiu ha estat clau per determinar les característiques tèrmiques d'aquest any. A la TAULA 2 es constata una diferència de 1°C respecte la mitjana. Normalment els valors extrems, son també indicadors fidels de situacions de calors o freds acusats. La temperatura màxima de l'any ha arribat a 35,50°C durant l'agost i la temperatura mínima a -8,50°C al gener.

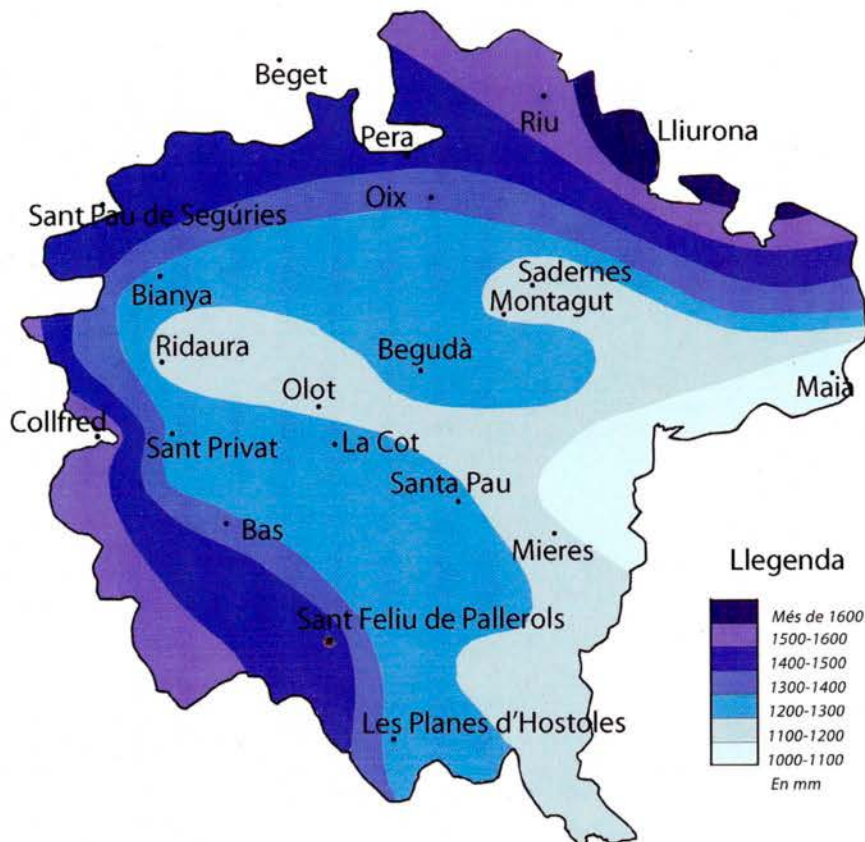
Sèrie 1982-2008			2009	2010	2011
Mitjana climàtica hivern	7,9°	Mitjana hivern	7.6°	6.2°	7.9°
Mitjana climàtica primavera	15,9	Mitjana primavera	16.2°	14.8°	16.6°
Mitjana climàtica estiu	21,7°	Mitjana estiu	21.4°	21.3°	20.7
Mitjana climàtica tardor	10,7°	Mitjana tardor	11.5°	9.4°	11.4
Temperatura mitjana anual	14°	T. mitjana	14.1°	12,9°	14.2

TAULA 2: Regim estacional de la temperatura (Vall de Bianya). Evolució.

Situacions remarcables

Episodi de fred: del 21 al 27 de gener s'assoleixen les temperatures més baixes de l'hivern amb mínimes que s'apropen als -10°C als llocs més freds (-9,2°C a la Vall d'en Bas).

Distribució aproximada de les precipitacions (Garrotxa, 2011)

Episodi càlid: del 19 al 23 d'agost s'enregistren les temperatures més elevades de l'any (36°C) com a episodi aïllat perquè la resta de l'estiu no presenta cap altre situació semblant.

Pluges quantioses: tres episodis de llevant han abocat quantitats molt importants d'aigua. El més significatiu ha estat del 12 al 15 de març. A Lliurona s'acumulen prop de 400 mm, xifra que representa una efemèride, amb tres dies continuats amb valors superiors als 100 mm, (154 mm recollits el dia 12 de març, màxima precipitació diària de l'any a la Garrotxa). Al mes de novembre també s'observen dos episodis de pluges molt quantioses.

Desbordaments i inundacions: tot i que no s'ha enregistrat cap situació de gravetat, l'augment dels cabals durant els episodis esmentats, va obligar a prendre mesures de seguretat i activar el pla INUNCAT (el Fluvià va sortir de la llera a la zona de la Providència, Olot).

Esclafit i tempesta severa: el dia 18 de setembre, el pas nocturn d'un front fred del NW coincideix amb una entrada de vents marítims carregats d'energia i generen la formació de núvols rotors i precipitacions intenses que afecten principalment el pla de Les Preses, Olot i La Cot. Els efectes dels sòls saturats i la violència del vent, que en alguns indrets, i segons els experts va superar el nivell 1 de l'escala de Fujita (més de 130 km/h), va produir l'atterrament de molts arbres, alguns d'ells centenaris com els de la zona de la Moixina i la Fageda d'en Jordà.

Breu descripció de l'episodi de pluges intenses entre els dies 14 i 17 de març

Entre els dies 14 i 17 de març la situació meteorològica va estar marcada per una pertorbació situada al SW de la península Ibèrica i que la va anar creuant de sud-oest a nord-est, afectant tot el territori català especialment els dies 14 i 15. A nivells inferior, la situació meteorològica estava dominada per un nucli de baixes pressions al sud-oest de la península Ibèrica i una àrea de altes pressions a l'est de la península Itàlica. Entre els dos centres d'acció es va generar un flux del sud-est amb vents molt humits que va afectar una bona part de la Mediterrània occidental durant alguns dies. A nivells alts els mapes indicaven una gran ondulació del corrent en jet que afectava gran part de l'Europa més occidental. Aquesta situació és idònia per a l'aparició de pluges intenses a la franja oriental de Catalunya.

JORDI ZAPATA I COLL
Novembre 2012